

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Egy pillanat

Kész ellenünk a vád, hogy államellenesek vagyunk, irredenták vagyunk, tekintetünk mindig a határon túl kovályog. Nem egyszer állunk szembe ezeken a hasábokon a vádakodásokkal, de a meggyőzés reménye nélkül. Bizonyos távlatból tisztábban tűnnek a dolgok és azért nem tartjuk érdektelennek foglalkozni azzal a cikkel, mely a napokban jelent meg egyik budapesti lapban, amely akaratlanul is cáfolata annak a cikknek, mely gyakran hangoztatott vádnak, hogy ellenünk, romániai magyarokat, odaátrol gyűlölik. Szabó Zoltán a cikk írója, aki híres elismerés főhajtatásával adózik a romániai magyar ifjúság élniakarásának. Ez a cikk egyben biztosítéka és záloga a magyar megmaradásnak és jövőnek. Látni és érezni ezt Magyarországon is azok, akik a magyarság problémájára határokon túl is egyáltalában érdekel. Szabó Zoltán azonban mást is meglát, ami bennünket is érdekel, mert szinte legilletékesebb dolga az ellenünk emelt vádnaknak. Ezeket írja:

„Az, ami hiányzik, nemcsak szomorít, hanem vádol is. Mert a bűnösök benne csak a határon inneniek vagyunk. Mert számtalan tünethöz és számtalan írásból egyre világosabban tűnik ki az, hogy Erdély eljövendő magyarsága nem vet szót, nem hiszi, hogy szímet vehet azzal, hogy közvetlen szomszédságban a magyarok egy más és nagy része önálló állami létet él, magyarul csinál kulturát és politikát. A fiataiság túl a Királyhágón semmit nem alapít arra, ami a Királyhágón innen van, hogy arra, ami innen jöhet. Mintha teljesen alapokat akarna teremteni magának és egyen voltának, a magyarság ez új építései és megőrzésében éppen úgy nem vetne szót, mint segítővel, Magyarországgal, hogy nem fél, mint akadályozótól, Romániától. Nagy és felülletes tévedés lenne ezt a mentalitást a románosítás sikerének számlálni. Mert hiszen a magyarság, mint olyan, fenntelentül megmaradt bennük, csak éppen annak a hitre vesztett el, hogy ennek a magságnak a megőrzésére ideátról segítség kaphatnak. Mert mi az, amit az erdélyi lakók ideátról hallanak és kapnak? Négy hazafias szólam. Egy retorikus propaganda, amely befelé, itthon, lelkesít és felébredtet nem tesz semmit. Egyes brutális igazságtalanságok néha megmozdítják a magyar társadalmat és akkor is csak a tiltakozás, mely nagyon csekély és nagyon kétes hatású. De nincs figyelme és nincs érdeklődés az itteni magyarságnak az erdélyi egységhez hétköznapi, nehéz küzdelmeiért. Mintha bizony elfeledkezni arról, hogy mindenegyes ottani magyar existenciáiban mindenegyes magyar intézmény fenntartása nemcsak magánügy, hanem egyben köztudomány. Nagy mulasztások és nagy hibák kelnek bennünk — állapítja meg Szabó Zoltán, miután leszögezte a szomorú somatizációt: az egész magyar sajtóból egy hirtelen megjelenő nagy közéleti folyóiratunk egy aránylag csekély publicitása, szintén hiányzik a megjelenő fiatal folyóiratunk az erdélyi állandóan számontartja és kompartmentálja az erdélyi magyarság életét és problémáit, egyébként a kisebbségi magyarok küzdelme nem ver állandó és erős visszhangot ideát.

„Így nézik és így látják a romániai magyar kisebbség problémáját odaát és így ítélik meg azokat a kapcsolatokat, amelyek — természetesen. Azok a politikuskok és azok a szociálisták, amelyek olyan könnyed felü-

Lengyelország visszavonta a kisebbségek általános védelmére vonatkozó indítványát, mert a hatalmak ellene voltak

Genfnek újabb nagy szenzációja van. Lengyelország a kisebbségi védelem kötelezettségének általánosítására tett indítványát visszavonta. Tegnap összehívták a politikai bizottságot azzal a céllal, hogy foglalkozzék a lengyel indítvánnyal. E d e n angol külügyi államtitkár kifejtette, hogy a kisebbségi szerződéseket az egyes államokra vonatkozólag különbözőképpen szabták meg, azokat tehát nem lehet általánosítani. Módosítani mindenesetre lehet. Nem cél, hogy ezek a szerződések mostani formájukban örökéletűek legyenek.

Az volna az eszményi állapot, ha a kisebbségek védelmére egyáltalán nem volna szükség szerződésekre. Filicó ugyanis az a szerződés, amelyet nem tartanak meg.

Visszont az államok jóakarata és belátása a kisebbségekkel szemben minden szerződésnél erősebb. A kisebbségek iránti kötelezettségek általánosítása a gyakorlatban nem vihető keresztül.

Aloisi báró olasz fődelegátus hasonló módon beszélt. A kisebbségek védelme minden országnak, amely kisebbségekkel rendelkezik, kötelessége. Általánosítani azonban ezeket a kötelezettségeket nem lehet.

M a s s i g l i francia delegátus szintén

Vérfürdő árán akartak hatalomra jutni a tizenkettedik órában leleplezett forradalmárok

A spanyol szocialisták és kommunisták által közösen tervezett, de a rendőrség és az állambiztonsági hivatal közvegi által az utolsó órában leleplezett forradalom ügyében a vizsgálat tovább folyik. A lefoglalt iratokból megállapították, hogy a felkelést délamerikai rendszer szerint szervezték meg és annak az ország minden részében egyszerre kellett volna kitörnie. A forradalmárok rohamserapatinaik adott jelre a hadügyminiszteriumot, a belügyminiszteriumot, a főpostát és az állambiztonsági hivatal épületét a levegőbe kellett volna röpíteni. Ugyanakkor külön erre a célra megszervezett csapatoknak meg kellett volna támadniuk az összes középületeket és hi volt adva számukra a jelszó, hogy mindezzel a hatalomra akartak jutni. A forradalmárok a legkérlelhetőbb eszközzel törjenek le. További parancs volt arra, hogy az utcákon mindazokat a személyeket, akiket egyenruha, vagy hivatalos öltöny van, lelőjék. Ugyancsak azt is tervezték, hogy a mostani kormányrendszer valamennyi miniszterét és magas állami méltóságát azonnal agyonlövők.

A spanyol forradalmároknak hírszerint óriási mennyiségű munició készleteik vannak. A kormány a legszigorúbb fegyverellenőrzést rendelte el és a csendőrség azt az utasítást kapta, hogy az országúton az összes közlekedő autót és szekeret vizsgálja meg, vajjon nem szállítanak-e azokon fegyvereket és lőszerket.

Ellene van a lengyel indítványnak. Ellene van azonban annak is, hogy a kisebbségi kötelezettségek általánosítása ügyében külön konferenciát hívjanak össze. Attól tart, hogy az ilyen konferencia kudarcra végződnék.

Lengyelország általánosítási terve végeredményben az országhatárok módosításának kötelezésére vezetne. Bonyodalmak támadnának ebből. Bizonyos, hogy a szerződések nem örökre szólnak, mindazonáltal módosításuk jelenleg nem aktuális.

H y m a n s belga delegátus szintén ellene van a lengyel javaslatnak.

D e V a l e r a ir miniszterelnök azt javasolja, hogy külön bizottságot küldjenek ki ennek a kérdésnek a tanulmányozására.

M a d a r i a g a spanyol delegátus, a bizottság elnöke, arra kéri a lengyel delegátust, hogy indítványát vonja vissza.

R a c z i n s z k y lengyel delegátus rövid időt kér, hogy kormányával érintkezhessek, mert csak azután adhatja meg a választ. Az elnök szünetet rendelt el. Szünet alatt Racinszky telefonon felhívta Varsót és kifejtette, hogy a hatalmak ellene vannak a lengyel indítványnak és kérte a kormány hozzájárulását

az indítvány visszavonásához. A lengyel kormány ezt a hozzájárulást meg is adta.

Szünet után

Racinszky lengyel delegátus bejelentette, hogy Lengyelország a kisebbségek védelmére szolgáló kötelezettségeinek általánosítására vonatkozó indítványát visszavonta.

Mindenesetre örvend, hogy az indítvány felett megindult vita az eszmék tisztázásához vezetett. Lengyelország mindazonáltal fentartja magának a jogot, hogy alkalmas időben a javaslatot újból előterjeszthesse.

E c k h a r d t Tibor magyar fődelegátus szólt fel azután. Rámutatott arra, hogy amikor Magyarországot a trianoni békeszerződés aláírására meghívták, egyúttal biztosították arról is, hogy a más államok fenhatósága alá kerülő magyar kisebbség védelme érdekében mindent megtesznek. Magyarország csak ezzel a feltétellel írta alá a trianoni szerződést. Benes a Népszövetség tanácsának megnyitó ülésén elfelejtette megemlíteni, hogy a kisebbségek védelme az utóbbi esztendőben erősen visszafejlődött.

A kisebbségek védelmét — mint azt a Népszövetség előtt többen is kifejtették — szentnek kell tekinteni, mert ez a béke biztosítása.

Ahogy ma a kisebbségek helyzete világszerte áll, az a Népszövetség garanciáját teljesen illuzoriussá teszi. Sok mindent kellene tenni a kisebbségek érdekében. Titulescu például többek között azt mondotta, hogy a határokat spiritualizálni kell. Az ő magatartásán mulik, hogy megszűnjének azok az akadályok, amelyek az egyes szomszédos nemzetek között az egyetértést megnehezítik. A békeszerződésekhez való ragaszkodás megköveteli a kisebbségek intenzív védelmét.

A Lengyelországgal szemben kialakult hangulatra különben jellemző, hogy P e r t i n a x, a híres publicista az Echo de Paris legújabb számában élesen támadja Lengyelországot. Követeli, hogy Lengyelország, ha nem változtat franciaellenes politikáján, ne nevezze magát többé Franciaország szövetségeseinek.

„engedett kapcsolat nélkül is sajátmagunk erejéből biztosítjuk létünket és — bármily küzdelmes legyen is — jövőnkét.

Bratianu Dinunak le kell mondani a pártelnökségről, ha a király bizalmáról biztosítja Tatarescut

A liberális pártban rövidesen kenyértörésre kerül a dolog T a t a r e s c u miniszterelnök és B r a t i a n u Dinu a liberális párt elnöke között. A természetes az, hogy a kormányzó pártban nincsenek ellentétek a kormányhatalom gyakorlását illetően. A liberális párt elnöke nem csinált titkot belőle, hogy a kormány egynemű programjával nem azonosítja magát és különösen kifogásolta az ostromállapot és cenzura további fenntartását. Bratianu Dinu ugy hírlapi nyilatkozatokban, mint népgyűléseken tartott beszédekben

kifejezésre juttatta azt a kívánalmát, hogy a kivételes állapotot a kormány mielőbb szüntesse meg.

A pártelnök abban bizott, hogy most szeptember közepén, amikor lejár az ostromállapotra vonatkozó rendelkezés érvényessége, Tatarescu azt nem fogja meghosszabbítani és így önmagától megszűnik. Ez azonban nem következett be és ezzel az ellentétek még élesebben jutottak kifejezésre.

A két politikus barátainak kívánságára ezek találkoztak egymással, hogy közösen megkeressék az ellentétek kiegyenlítésének módjait.

A találkozás csak még jobban kimélyítette a szakadékok Tatarescu és Bratianu között, mert egyik sem engedett álláspontjából.

Ma távolabb állanak egymástól, mint valaha. Tatarescu hívei azt követelik, hogy Bratianu mondjon le a pártelnökségről. Ennek a véleménynek adott hangot néhány nap előtt M a n o l e s c u - S t r u n g a, amikor kijelentette, hogy a liberális párt új elnöke nem lehet más, mint a miniszterelnök. Ezzel szemben Bratianu azt mondja, hogy a kormánynak, mint pártkormánynak a párt programját kell képviselnie és

mivel ebben a tekintetben kon-traverziák vannak, az egész ügyet a pártkongresszus elé kell vinni.

Ennek a hatáskörébe tartozik eldönteni, hogy mi a párt többségének akarata.

A párt és a kormány elnöke közötti ellentétek természetesen feszélyezik munkájában a kormányt is. Mivel Bratianu állítólag ezt a kijelentést tette volna, hogy az uralkodó a kormányzást a liberális pártra bízta annak programja alapján, Tatarescu pedig eltért volna ettől a programtól, viszont a miniszterelnök kihangsúlyozta, hogy teljes mértékben bírja a király bizalmát, a harc egyelőre eldöntetlen. Tatarescu ma megjelenik az uralkodó előtt és ez alkalommal állítólag jelentést fog tenni a helyzetről is, mely a liberális pártban uralkodik. Azt beszélők beavatottaknak mondott politikai körökben, hogy

amennyiben a király további feltétlenül bizalmáról biztosítja Tatarescut, úgy ebben az esetben Bratianu Dinunak le kell vonni a konzekvenciákat és lemondani a liberális párt elnöki tisztéről.

Ugyanez a forrás azt is tudni véli, hogy ebben az esetben Bratianu nemcsak az elnökségről mond le, amelyet Tatarescu foglalna el, hanem kilép a pártból is. Őt követné több híve, akikkel együtt Bra-

tianu George pártjába lépne be. A Bratianu pártja így Bratianu nélkül maradna és régi hagyományait a georgisták vennék át. Hogy a helyzet miként alakul, az a legközelebbi napokban, talán a legközelebbi órákban eldőlt. Politikai körökben feszült érdeklődéssel tekintenek a két politikus párviadalának következményei elé.

A sajtó élénken kommentálja ezeket az eseményeket és egyes lapok már messzemenő következtetéseket vontak le abból, hogy Bratianu és Tatarescu között nem sikerült a békés együttműködés feltételeit megteremteni. Van olyan lap is, amelynek véleménye szerint a nehézségek olyan nagyok, hogy veszélyeztetik a kormány helyzetét.

A liberális párt hivatalos lapja, a Viito-

rul, is foglalkozik a miniszterelnök és pártelnök közötti differenciák ügyével és a leghatározottabban cáfolja, mintha ezek bármiféle hatással lennének a kormány helyzetére. Azokat a híreket, melyek válságot jósolnak, a fantázia szüleményének mondja. Ez inkább csak jámbor óhaj a Viitorul szerint, amelynek semmi komoly alapja nincs.

Késő este érkezett jelentés szerint Tatarescu miniszterelnök tegnap délután öt órakor kihallgatáson jelent meg az uralkodónál.

A kihallgatás után a kormányelnök az újságíróknak kijelentette, hogy a kormány helyzetről ismét kávéházi mendemondák keltek szárnyra. Hangsúlyozta, hogy a kormány helyzete szilárdabb mint volt.

Habsburg Antal főherceg Magyarország királya?

Ezzel a címmel a Patria című cluj-i (kolozsvári) lap közli a londoni Daily Telegraphnak azt a szenzációs értesítést, amely szerint Titulescu külügyminiszter legközelebb Budapestre utazik és ott az illetékes körökkel tárgyalásokat folytat a Habsburgok restaurációja ügyében. A Daily Telegraph szerint Titulescu ellene van Ottó királyfi

trónra kerülésének, azonban nem kifogásolja a Habsburgok restaurációját olyan formában, hogy a magyar trónt Habsburg Antal főherceg, Ileana román hercegnő férje foglalná el. Londoni politikai körök ilyen kombinációról mitsem tudnak és a lap értesülését a fantázia birodalmába utalják.

Váratlanul megérkezett a vizsgabizottság és tegnap délután már megkezdődött az őszi érettségi vizsga

Tegnap megérkezett a kirendelt érettségi vizsgabizottság és a Diaconovici Loga liceumban délután már megkezdődött az idei őszi érettségi vizsga. A jelöltek tegnap román irodalomtörténetből készítettek írásbeli dolgozatot, míg ma, szombaton azok tesznek írásbeli vizsgát, akik a tetszés szerinti tantárgyak közül a német, francia, vagy olasz nyelvet választották. A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében azonban a jelöltek nem készíthetnek írásbelit a saját anyanyelvükön. Az írásbeli dolgozatokat néhány nap múlva a vizsgabizottság ta-

nárai felülbírálják és azokat az adott osztályzattal együtt a tanári értekezlet elé terjesztik. A két dolgozat osztályzatát azután összeadják és ha az megüti az előírt általános osztályzatot, úgy az illető jelöltet szóbelire bocsátják. Akiknek az írásbeli vizsgájuk nem sikerült, szóbelire nem is mehetnek. Az idei őszi érettségi vizsgák előreláthatólag hamarosan véget érnek, mert ezuttal kevés jelölt jelentkezett. Az eredeti terv szerint a vizsgának nálunk e hó 25-én kellett volna kezdődnie, de a bizottság tegnap váratlanul jelentkezett.

Saját fegyvereivel támadják meg Amerikát, ha egyszer háborúba keveredik Japánnal

Washingtonban az amerikai szenátus bizottsága tovább folytatja a hadiszállítások ügyében megkezdett vizsgálatot. Tegnap kiderült, hogy a Federal Laboratories amerikai lőszergyár gépfegyverek és különleges bombák szállítására tett ajánlatot Japánnak. Nye szenátor, a bizottság elnöke, ekkor így szólt John Jounghoz, a Federal Laboratories vezérigazgatójához:

— Angliával és Franciaországgal nem

keveredünk sohasem háborúba. Nem lehet azonban tudni, hogy Japánnal ez nem történik-e meg. Különös volna, ha Japán azokat a fegyvereket használná fel ellenünk, amelyeket megvásárlásra mi ajánlottunk neki.

Azután felolvasták Joung-fivérének egy levelét, amelyből kiderült, hogy a Federal Laboratories ajánlatot tett Ecuador délamerikai köztársaságnak, gázgránátok és mérges gázzal telt gu-

mibotok szállítására. Az equadori kormány meg is rendelt a gázgránátok nagyobb mennyiségét.

A vizsgáló bizottság csütörtöki ülésére szöbe került, hogy Németország nagyobb mennyiségű hadianyagot rendel Amerikában és azt készpénzzel ki is fizette. Az ezzel kapcsolatosan elhangzott egyes megjegyzéseket Németország nagára nézve sértőknek találta és ezért miatt Luther amerikai német nagykövet már diplomáciai lépéseket is te-

Vád alá helyezik Dumitrescu tábornokot

A nemzetvédelmi miniszter aláírta a rendeletet, amely Dumitrescu tábornok, a csendőrség volt főparancsnokának vád alá helyezéséről intézkedik. A nemzetvédelmi miniszter egyidejűleg intézkedett arról is, hogy Dumitrescu tábornokot valamennyi viselt tisztségéből felmentsék. Dumitrescu tábornok ellen az eljárás a katonai büntetőtörvénykönyv 256. szakaszának harmadik pontja alapján indul meg. Ez a törvényszakasz az olyan katonai személyekre, akik hamis pénzkezelésben és sikkasztásban találnak bűnösöknek, kényszerűen a büntetést állapítja meg.

Új nászinduló az angol királyi herceg esküvőjén

A híres jegyespár: György angol herceg és Marina görög hercegnő nem sokára az oltár elé lép. Az angol királyi udvar főszertartásmestere megerényen nekilátott a házassággal kapcsolatos rendezési munkálatok előkészítésének. Természetes, hogy sok mindenközött a templomi szertartás alatt a zenekar nászindulót is játszik. A világ zeneirodalmának sok gyönyörű nászindulója van, azonban az angol királyi főszertartásmesternek egyik sem elég gyönyörű. Erre felszólították a neves angol zeneszerzőket, hogy melyikük vállalkozik új nászinduló komponálására. Jelenkeztek közül a választás Sir Edward Germanra esett, aki György király koronázására is külön himnuszt komponált.

A kétségbeesés fokozta az égő hajó utasainak katasztrófáját

A Morro Castle amerikai hajó elpusztító tűz ügyében a tengerészeti hatóságok folytatják a vizsgálatot. A bizottság megállapította, hogy a szerencsétlenség pillanatában a hajó tisztjei határtalan kétségbeesés fogta el, ameképtelenné tette őket, hogy a mentésre vonatkozó elemi intézkedéseket is megtegyék. A bizottság számos megmerült utast hallgatott ki, akik megdöbbentő képet festettek arról a kétségbeesésről, amely a hajó személyzetét és utasokat elfogta. Az egyik utas kijelentette, hogy miközben a hajó utasai a műleltől sikoltozva rohantak ide-oda fedélzeten, ezalatt a fejét vesztő W a r m s kapitány a parancsnoki hidójajgatott és a kezét tördelte.

Nincs több tanári áthelyezés. A köznevelési minisztérium tudomására hozta tanügyi hatóságoknak, hogy a tanári áthelyezések véget értek és ezután semmiféle módok alapján nem eszüközölnek több áthelyezést. Egyben átutította a tanárokat, hogy foglalják el katedrájukat.

Dr. B.-né HEINRICH GRETE
ritmikus tánc- és tornaiskolója
szeptember 15-én megnyitotta
l. Strada Brăila 1 (Munkásotthon mellett)
Tánc, torna felnőtteknek és gyermekeknek, balett, gyógy- és fogyótorna, csecsemőtorna. Esti tanfolyamok dolgozó hölgyek részére.

Emberek ezreit gyilkolta meg virágzó városokat dönt romba tüzet okoz és hajókat súlyeszt a rémes japán taifun

Japánban irtózatós erejű taifun pusztított, amely ebben az elemi csapásokól gyakran látogatott országban is ritkaságszámba megy. A rettenetes vihar, mely százhuszonegy kilométer óránkénti sebességgel vágatott végig Japán féli részén és a tengerparton, pusztává változtatott át virágzó vidékeket. A taifun különösen az Osaka és Kioto városok közötti területen tombolt kimondataatlan erővel. Ezekben a helyeken a vihar negyven iskolát döntött romba, amelyekben éppen tanítás volt.

Az iskolákban ezernél több tanulót temettek a romok maguk alá. A mentési munkálatok során alig ötszáz gyermeket tudtak kisebb-nagyobb sérülésekkel kiszabadítani.

Osaka egyik összedőlt iskolájából több száz gyermek hiányzik.

A vihar következtében sok helyen tűz támadt, azonban az általános pusztulásban az oltási munkálatok majdnem lehetetlenek. A taifun számos vonatot epett meg utközben. A pályán haladó vonatok közül többet a példátlan heveségű vihar egyszerre felfordított. A vonatok utasai közül több százan életüket vesztették. Osakában az ötven méter magas híres Teyno-pagoda dőlt össze.

A taifunnal egyidejűleg a partvidékeken szökő ár lépett fel.

A szökőár a legnagyobb pusztítást Avashi szigetén okozta, ahol ötvézezer házat annyira tönkretett, hogy az hasznavehetetlenekké váltak.

Ezeken a helyeken, ahová a taifun, vagy a szökőár nem ért el, felhőszakadászerű záporosók mindent víz alá borítanak.

Az utak használhatatlanná váltak és vasúti közlekedés is igen sok vonalon megszűnt. A taifun kidöntötte a telefont és a táviró oszlopait is, aminek következtében a végveszélybe jutott vidékekkel az érintkezés majdnem lehetetlen.

A kormány elrendelte, hogy a partvidékek mentén hadihajók járjanak és seélyben részesítsék a szorult helyzetben élő lakosságot. Az elpusztított vidékekre repülőgépeket küldtek, amelyek országot és kötszereket szállítanak. A legtöbb helyen a pusztá életével megmelegült lakosságnak nincsen kellő meleg ruhája, vagy takarója sem. A taifun még mindig kilencven kilométeres sebességgel rohan végig az országon.

Nagasaki és Osaka városok legnagyobb része romokban hever. A megmaradt épületek legtöbbjét az összedőlés fenyegeti.

A tokiói meteorológiai intézet néhány

órával előbb megjósolta a katasztrófát, aminek következménye az volt, hogy a nyílt tengeren levő hajók közül igen soknak ideje volt befutni a kikötőbe.

Újabb jelentések szerint Osakában a taifun negyvenhat iskolát döntött romba. Kétszázhuszöt tanuló meghalt, hét-százhusz megsebesült és három eltűnt. Száznyolcvannyalc épület teljesen elpusztult, kétszázhatvan pedig használhatatlanná lett. A városban eddig kilencvenhat felnőtt ember hulláját találták meg. Kétszázkilencvennyolc súlyos sebesültet részesítettek első segélyben.

Huszonegy ház teljesen eltűnt a föld színéről és nyoma sem maradt.

A szökőár százhatvanezer házat öntött el. Osakában a taifun következtében nyolc helyen támadt nagyobb tűz. Huszötöt ház elégett. A tűz pusztította el a

.....

A nagyvezérkar irodájában folytatták tegnap a Skoda-ügy parlamenti vizsgálatát és az iratok tanulmányozását

A Skoda-ügy parlamenti bizottsága befejezte Cihosky tábornok kihallgatását. Utána Dumitrescu Tanti tábornok került a bizottság elé, aki azt vallotta, hogy nem volt megbízatása a román és jugoszláviai rendelesek árait illetően. Az 1929. évi megbízatásának különleges jellege volt, mert azért küldték külföldre, hogy a brasovi IAR ügyében tárgyaljon. A Skoda-szerződés megkötésekor az aviatikánál teljesített szolgálatot, de mint tüzérségi tiszt résztvevett a Skoda-ágyuk próbálvésein és akkor az iránt érdeklődött, hogy a szállítások milyen mederben folynak. Az új ágyuk kipróbálásánál főképpen a légi támadást elhárító tüzérségi felszerelés érdekelte. A parlamenti bizottság tegnap délelőtt a

.....

Elfogták a Lindbergh-bébi egyik gyilkosát, akinek a váltságdíj fejében két év előtt kapott dollárbankjegy száma áruult el

Evek óta foglalkoztatja nemcsak Amerikát, hanem az egész világot az óceánrepülő Lindbergh ezredes kisfiának elrablása. A rejtélyes ügyre minden szorgos kutatás és utánjárás árán sem voltak képesek világosságot deríteni. A newyorki rendőrség csak azt gyanította, hogy az a pénz, amelyet a Lindbergh-bébi elrablói váltságdíj címén az ezredestől kicsaltak, Newyorkba került és azért két esztendő óta állandóan figyelték, hogy a Lindbergh által adott bankjegyekből, amelyeknek számaikat megjegyezték, kerülnek-e egyes címletek forgalomba. A megfigyelt megfigyelés révén megállapították, hogy egyes ilyen megjelölt bankjegyek valóban forgalomba kerültek és pedig mindig csak a város bizonyos pontjain. Ennek az eredménynek a nyomán sikerült most letartóztatni egy Hauptmann Bernát nevű embert, aki Németországból tizenegy esztendő előtt vándorolt ki Amerikába. Hauptmann Newyorknak Bronx nevű kerületében egy benzinkutnában, ahol autójával megjelent, olyan husz dolláros bankjeggyel akart fizetni, amely a Lindbergh által adott bankjegyeketől származott. Hauptmann Bernátot a benzinkut tulajdonosa feljelentése alapján letartóztatták. A házában

külföldiek nagy kórházát is. A kórházban hatvan elmebetegét ápoltak, akik kiszabadultak és szétfutottak. A taifun által elért vonatok között van a Tokió és Simonoseki között közlekedő expressz is, amelyen százötven utas volt.

Az expresszvonat abban a pillanatban siklott ki, amikor az egyik hidra ért, azonban a hid karfiája megakadályozta, hogy a vonat a folyóba zuhanjon. A tokiói repülőterén öt hangárt döntött romba a taifun. Husz repülőgép elpusztult.

Tegnap este későn érkezett jelentés szerint a halottak száma hatszázhuszonnégy, a sebesülteké pedig kétezerháromszázkilencvenöt. Száz személy eltűnt. Hozzávetőleges becslés szerint az anyagi kár egyedül Osakában és környékén háromszáz millió yen.

.....

nagyvezérkar irodájában folytatta ülését. A nagyvezérkar ugyanis a bizottság rendelkezésére bocsátotta az összes iratokat és a legfelső honvédelmi bizottság azon jegyzőkönyveit, amelyek a Skoda-ügyre vonatkoznak. Ezeket az iratokat a bizottság áttanulmányozta. Mialatt a bizottság a nagyvezérkar irodájában ülésezett, addig Bentoiu Aurél, a bizottság előadója a király kihallgatáson fogadta. A délutáni ülésen Stefanescu A. a tábornok, volt hadügyminiszter kihallgatását kezdték meg. A bizottság ma a könyvhamisítás ügyével foglalkozik és Pomponiu, Pruteanu ezredeseket, valamint Hagi Stoica őrnagyot is kihallgatják.

.....

tartott kutatás alkalmával a kertjében elásva még tizenhétzetez dollárt találtak. Találtak ezenkívül ugyanolyan fát, mint aminőtől az a létra készült, amelyet annak idején a gyermekrablók Lindbergh villájának emeleti ablakához támasztottak, amelyen keresztül a gyermeket elrabolták.

Lindbergh ezredes annak idején Perrone tanárt bízta meg a gyermeke utáni kutatással és nagyobb összeg pénzt adott át neki, hogy azt a rablóknak váltságdíj oadaadja. A tanárnál jelentkezett egy taxisoffőr, aki egy ismeretlen férfi levelét hozta. Az illető azt írta, hogy a gyermeket visszaszolgáltatta, ha a váltságdíjat megkapta. A tanár a soffőrnak odaadta a pénzt, azonban a gyermekrabló nem tartotta be szavát. A rendőrség most előkerítette azt a taxisoffőrt, aki Hauptmannban felismerte azt az embert, aki öt Perronehoz küldte és akinek a pénzt oadaadta.

A rendőrség letartóztatta Hauptmann feleségét is, aki beismerte, hogy a lakásukon talált pénz valóban abból az ötvézezer dollárból való, amelyet Lindbergh ezredes váltságdíj fizetett. Hauptmann, aki német eredetű, mesterségére néve asztalos és a gyermekrablás idején Lindbergh villája közelé-

ben dolgozott. Megállapították azt is, hogy Hauptmann Németországból az igazságügyi hatóságok elől szökött meg és úgy került Amerikába. Újabb newyorki jelentés szerint Hauptmann feleségét szabadlábra helyezték, mert kiderült, hogy a gyermekrabláshoz semmi köze nincsen.

.....

Az összes szomszédok fegyveresen védik Ausztriát

A bécsi Neue Freie Presse szerint az osztrák függetlenség problémáját úgy oldják meg, hogy az összes szomszéd államok katonai garanciát vállalnak és szükség esetén Ausztria függetlenségét fegyverrel is megvédelmezik. Ausztria függetlenségének biztosítására Franciaország szintén garanciát vállal, mint-hogy azonban Ausztriával közös határa nincsen, kimondják a diplomáciai határt, mivel Ausztria függetlenségének fenntartása nélkül Franciaország is érdekelve van. Anglia a maga részéről erkölcsi garanciákat vállal az osztrák függetlenség érdekében.

.....

Az izgafolt gyilkosok elfelejtették az áruló bizonyítékokat eltüntetni

Gastein fürdő közelében az Ache folyóban egy férfi-hullát találtak, amelynek nyaka félig le volt vágva, az arca pedig fejszeapásokkal a felismerhetetlenségig összeroncsolva. A hullaszabójában igazoló iratok voltak, amelyek szerint a meggyilkolt férfi Luitpold Gáspár, a gasteini Annaheim nevű szálloda tulajdonosa. Csendőrök keresték fel a meggyilkolt férfi feleségét, akit Huber Hermann segédmunkás társaságában találtak. A vizsgálat során kiderült, hogy az asszony a segédmunkással szerelmi viszonyt folytatott és közösen elhatározták, hogy az alkalmatlan férjet elteszik láb alól. A gyilkosságot szerdán este hajtották végre. Előbb az volt a tervük, hogy a holttestet feldarabolják, de aztán megelégedtek azszal, hogy az arcot baltával a felismerhetetlenségig összeroncsolják. Izzalmukban azonban megfeledeztek róla, hogy a halott ruhájának zsebéből kivegyék az igazoló iratokat. A hullát a folyóba dobták, ahol azt most megtalálták.

Egy vezetés alatt az összes iskolák. A király tegnap aláírta azt a dekrétumot, amelynek alapján a közoktatásügyi miniszterium hatáskörébe kerülnek mindazok az iskolák, amelyek eddig a munkaügyi, a földmívelésügyi, az egészségügyi, az ipartügyi és kereskedelmi, valamint az igazságügyi miniszterium vezetése alatt állottak. Ez azt jelenti, hogy ezentúl a mezőgazdasági akadémiák, a földmives iskolák, a kereskedelmi iskolák, az ipari tanonciskolák, a jegyzői tanfolyamok, a különböző műszaki iskolák fölött most már kizárólag csakis a közoktatásügyi miniszterium rendelkezik.

.....

Hallo Diák!
Töltötölön saját a neved,
Érdegha Pnyó cégnél veszed.
Ugyanott vásárold táskád
Nem találsd sehol mását.

LIBRĂRIE ȘI PAPETERIE
STEFAN FENYŐ
TIMIȘOARA I, STR. ALBA-IULIA,

HIREK

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 — lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 leit fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvarer Zeitung” nyomda nyomása.

A gyermekszobáról

is irni kell már egyszer. Arról a gyakran emlegetett gyermekszobáról, amely hovatovább anakronizmussá kezd válni a magyar középosztálynál, a rohamos életstandard-süllyedés következtében. A legújabb kiadású társadalmi szótárainkban már szinte feleslegessé válik maga a szó is, mivel lassan megszűnik a fogalom, amit fednie kell. Gyermekszoba. Amikor kiejtjük ezt a szót, természetzerűen boldog családi felszeker gondolkodunk, melynek egyik sarkában ott van az a bizonyos „gyermekszoba”. Ebben a gyermekszobában hőmérővel ellenőrzött kellemes hőmérséklet uralkodik télen, a könyvespolcon öntudatosan sorakoznak a tankönyvek mellett a szobai lakók szellemi szükségletének megfelelő egyéb olvasmányok, társasjátékok. A gyermek, vagy gyermekek tanulását ellenőrzik és ha egy görömba szó verődik ki a nyitva felejtett ajtó mögül, akkor jaj ne mulass! Erről a gyermekszobáról lenne szó, de hoi van ez ma már, amikor a magyar középosztály napról napra szűkebbre kénytelen fogni terjeszkedési lehetőségeinek határait anyagi és ennek következményeként bizonyos mértékig kulturális téren is. Rövid évek múlva — édeskevés kivételével — rásüthetik az új nemzedékre azt a mai értelmében még nem éppen hízelgő igazságot, hogy „nem volt gyermekszobája”.

Megszűnt a régi értelemben vett gyermekszoba. De nem szűnt és nem szűnhetik meg a materiális fölé lendült szellemiség gyermekszobája, a becsület és jó erkölcs gyermekszobája, amelybe átmenthető a szülők — és csakis a szülők által — az elpusztult, megsemmisült régi gyermekszobának lélekfinomító illatu légköre. Nem állítható az, hogy a legújabb nemzedék nem fog kitermelni magából durvalelkű önzőket, ököljöggel élők, nyegléket és istenteleneket. De egészen biztosra vehető, hogy ezeknél nagyobb számban fog olyan embereket adni a kinek közt vadudó világnak, akik élő bizonyítékaik lesznek annak, hogy a régi materiális jólétben uszó gyermekszoba távolról sem lenne olyan alkalmas előkészítő iskola a mai élet számára, mint a több gyermekes családok egy vagy két szobában való szegényes együttélése, amelyben az egymás hibáinak elviselése, szeretet, alkalmazkodni tudás és a lépten-nyomon gyakorlatiasával készülnek fel a mai élet kemény harcára.

Gaal Olga

— A király megnyitotta a bucarestii kiállítását és ez alkalommal beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy most, amikor a mezőgazdasági termékek jövedelme a világpiacon csökken, minden támogatást meg kell adni az iparnak. Szükséges, hogy a román iparcikkek ne csak a belföldi igényeket elégítsék ki, hanem felvehessék a versenyt a külföldi ipari termékekkel is.

TERJED A VÖRHENY A FŐVÁROSBAN. A fővárosban a vörhenyjárvány mindinkább terjed. Tegnap tizenhárom újabb megbetegedés történt és ezzel a betegek száma 264-re emelkedett. A járvány leküzdésére most már a főváros egész orvosi karát mozgósították és elhatározták, hogy az összes iskolákat felülvizsgálják. Ezekkel az intézkedésekkel remélik, hogy sikerül a járványnak gátat vetni.

— Feltámadt a kétfejű sas. Bécsből jelentik, hogy a parlament épülete előtt álló zászlórudakról levették a köztársasági sást és újra feltették azokra a kétfejű sást. Az új osztrák pénzekre, amelyek legközelebb forgalomba kerülnek, szintén a kétfejű sas kerül.

Egyházi zene a székesegyházban. Vasárnap, pünkösd után a XVIII. vasárnapon a délelőtti 10 órákor kezdődő nagymisén, a székesegyház ének- és zenekara Filke Miksa D-dúr miséjét adja elő. Változó részek Goller, Schifffels, Griesbacher, Haller műveiből.

— Egyetemi tanár hirtelen halála. Bogdan Duica egyetemi tanár hirtelen meghalt. Bogdan Duica csütörtökön este Brassóba (Brassóba) érkezett, hogy ott az őszi érettségi vizsgálaton elnököljön. Pénteken reggel szállodai szobájában holtan találták. Bogdan Duica 1866-ban született és 1919-ben választották meg a Román Akadémia tagjává.

— A holland trónörökösönő ötnévi völegénye. Amsterdamból jelentik, hogy Juliánna a holland trónörökösöt eljegyezte Károly Gusztáv Oszkár Frigyes Krisztián svéd herceg, Juliánna trónörökös, aki jelenleg huszonöt esztendő, igen népszerű és Hollandia népe Juliánthe néven becézi. Az öt keresztnevű svéd hercegnak az lesz a feladata, hogy a leendő uralkodónál melletti betöltse a királyi férj szerepét és utódló gondoskodjék. Juliánna trónra kerülésével immár egymásután harmadik női uralkodója lesz Hollandiának.

— Fiata "toruak betörőbandája. Buzeban nemrég egy fiatalokból álló betörőbandát fogtak el. A banda tagjai hatszázötven ezer lei értékű zsákmányt harásoltak össze, amelyet értékesítettek és az így szerzett pénzt elköltötték. A buzeui törvényszék a fiatalok betörők ügyében a tárgyalást tegnapra tüzte ki, azonban azt számos tanú távolmaradása miatt elhalasztották.

— Brutális fiú példás büntetése. A lugoji törvényszék tegnap ítélkezett Popovici Valér huszonhét éves gubesti gazdalegény felett, aki apját súlyosan bántalmazta. A legény többször követelte apjától, hogy a földet irassa az ő nevére, de az öreg gazda ismerte fia könnyelműségét, mindannyiszor megtagadta a vagyon átadását. Emiatt a fiú bottal támadt apjára és addig verte, amíg eszméletlenül összerogyott. A törvényszék a brutális fiút egy évi fogházra ítélte.

* Ruth és a harmadik birodalom. Lili Körber könyve az első, amely művészi regény keretében összefoglalja a németországi eseményeket. Eppen ezért nem lehet „csak” riportregénynek minősíteni. Gompertz Ruth színésznő életét annyi elvenséggel tárja elénk, hogy Ruth tőrekény alakját sokáig, nagyon sokáig nem felejtjük el a regény olvasása után. És állásfoglalás ez a könyv. Bátor és nemes állásfoglalás mindazokban a kérdésekben, amelyekben Európa legnagyobb szellemei már kimondták ítéletüket. A fordítás nehéz és felelősségteljes munkáját Gergely Janka végezte. Kosmos-kiadás, méltó folytatása a többi Kosmos-könyveknek. 350 oldal, fehér papíron, egészvászonkötésben 100 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepegenál Cluj (Kolozsvár). Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékét.

— Mária özvegy anyakirályné Angliában. Mária román anyakirályné Angliába érkezett és a balmori kastélyban az angol királyi család vendége lesz. Az anyakirályné résztvesz György angol herceg és Marina görög hercegnő esküvőjén.

— Dollfusst boldoggá avatják. Osztrák katolikus egyházi körökben mozgalom indult meg, hogy Dollfuss volt kancellárt boldoggá avassák. A mozgalmat azzal indokolják meg, hogy Dollfuss mártírhalt. Az osztrák katolikus egyházi körök már Rómában is megtehték a szükséges lépéseket és biztosra veszik, hogy a Vatikán a mozgalmat támogatni fogja. A boldoggá avatás rövidesen megtörténik.

— Marconi látogatása Romániában. A cernautii egyetem a hatvan esztendő Marconi mérnököt, a dróttalan táviró feltalálóját, a diszdoktori ranggal tüntette ki. Marconi értesítette a cernautii egyetemet, hogy a diszdoktori oklevél átvételére személyesen megy el. Utja a fővároson keresztül vezet, amely alkalommal ott előadást tart.

— Akik Cuzát cserbenhagyták. Calarasi-ból jelentik, hogy Cristofor, a Jalomita megyei cuzista szervezet elnöke levelet intézett Cuzához, akivel közli, hogy tisztségéről lemond és a szervezet tagjaival együtt a pártból kilép.

— Maniu és a restauráció. Az egyik fővárosi lap szerint Maniu Gyula elhatározta, hogy az ország közvéleményét felvilágosítja a restaurációról. Ezt azért kívánja megtenni, mivel a néppárt sibiui (nagyszabeni) gyűlése alkalmával Averescu marsall kétségbevetta, hogy a restauráció Maniu műve volna. Maniu megvárja a parlamenti ülészek megnyitását és akkor részletesen mondja el a restauráció történetét.

— Felrobbant egy katonai tank. A londoni katonai gyakorlóterületen egy tank benzintartánya kigyulladt, majd fölrobbant. Az égő tank azután vezető nélkül egyszerre csak megindult. Egy másik tankot az utolsó pillanatban tudtak az utjából elvezetni. Az égő tank egy bokorba állapodott meg azután, ahol teljesen elégett.

— Vasárnap délután 6 órákor egyházzenei hangverseny. Hétfőn délelőtti 10 órákor ünnepélyes nagymise szent Gellért vértanú püspök, a csanádegyházmegye alapítójának tiszteletére.

— Eltört az autó fékje. Madridból jelentik, hogy Moron község közelében egy autóbussz féktörés következtében felborult. Egy utas meghalt, tizenhat pedig súlyosan megsebesült.

Megérkezett egy uszály

I-a Hindenburg
KOKSZ

A hajóról szállítva jóval olcsóbb

Wolf Mátyás

IV., Str. Bolinteanu
(Gorove-utea) 11/16

— Rosszabbodik az elgázolt kisfiú állapota. Megirtuk, hogy a második kerületben a Dacilor (Fő-utcában) elütötte Berki János tizenhárom esztendő kisfiút az egyik arra robogó autó, amely a gyermekén keresztül gázolt. Eszméletlen állapotban, súlyos sérülésekkel a mentők kórházba szállították, ahol azonban állapota egyre súlyosbodott. Életbenmaradásához kevés a remény.

ROOSEVELT SÜRGŐS A SZTRAJK BEFEJEZÉSÉT. Az amerikai sztrájk ügyében a helyzet még mindig feszült. Roosevelt elnök tegnap levelet intézett Gormanhoz, a sztrájkbizottság elnökéhez, akit felszólít arra, hogy a sztrájkolók haladéktalanul álljanak munkába. Ezzel szemben megígéri a maga részéről, hogy az igazságos követelések teljesítése érdekében minden lehetőséget megtesz. Roosevelt a sztrájk megszüntetésére mindent el akar követni, mivel abban az amerikai gazdasági élet komoly veszedelmét látja.

— Három hónapra betiltották a Prágai Magyar Hírlapot. A prágai országos hivatal az államvédelmi törvényre való hivatkozással három hónapra beszüntette a Prágai Magyar Hírlapot.

— Borus és esős idő várható. Tegnap egész nap borus idő volt. A déli és délutáni órákban többször permetezett az eső. Délben a hőmérő 20 fok melege mutatott. A meteorológiai intézet jelenti: Sok helyen újból esőzés várható mérsékelt légáramlással, a hőmérséklet lényegesen nem változik.

— Az őszi hadgyakorlatok költségei. Fővárosi jelentés szerint tegnap fontos intézkedés történt az őszi hadgyakorlatok ügyében, amennyiben a hadgyakorlatok költségeinek fedezésére negyven millió lei rendkívüli hitelt szavaztak meg.

— A vigyázatlan mozdonyvezető és a fűtő. Kalkuttából jelentik, hogy onnan mintegy kilencszáz kilométernyire, Vizapatagam mellett egy személyvonat kiskilott. Három utas meghalt, számosan súlyosan megsebesültek. A vasuti szerencsétlenséget a mozdonyvezető és a fűtő vigyázatlansága idézte elő. Mindketten megszöktek.

— Felgyújtották a szófiai pályaudvart. A szófiai pályaudvar este nyolc órák kigyulladt és a hatalmas tüzet csak éjjelre sikerült lokalizálni. A kár tíz millió léva. Gyújtogatás gyanúja miatt két éjjeli őr és egy raktárnokot letartóztattak.

— Négy bandita kifosztott egy bankot. Newyorkban tegnap vakmerő bankrablás történt. Négy felfegyverzett bandita megrohanta a gabonatözsde közelében levő egyik bankot, amelynek személyzetét fegyverekkel sakkban tartották és így sikerült nekik negyvenkét ezer dollárt elrabolni. A rablás után a banditák elmenekültek.

— Hitler nyugdíjba küldi az admirálisokat. Berlinből jelentik, hogy Hitler birodalmi vezér tegnap rendeletet adott ki, amely szerint szeptember harmincadikán három admirálisnak és hat kapitánynak ki kell válnia a haditengerészeti szolgálatából. Az intézkedés, amelynek oka ismeretlen, általános feltűnést keltett.

— Elitett képek. A budapesti honvédtörvényszék kémkedés miatt, Molnár László román állampolgárt három év fogházra és Marosi Róza román állampolgárt egy évi és hat hónapi börtönre ítélte. Büntetésük kitöltése után mindkettőt kitoloncolják Magyarországról.

— A fa ágába akadt repülőgép lezuhant. Prágából jelentik, hogy Rajec fürdő közelében gyakorlatozó katonai repülőgép a ködben alacsonyan repült és szárnyai beleakadtak egy erdő fáinak koronáiba. A repülőgép lezuhant, egyszázados és a pilóta szörnyethalt.

Szeptember 23.
délután 6 órákor

96.-ik dómhangverseny

A kommunista-pec ötödik napja

Nagyzási mániában szenved Wurmbrandt aki sértegeti a vádlottakat, az ügyvédek, szaval és filozófál hogyan végül Mussolinihoz és Hitlerhez hasonlítsa önmagát

A kommunistaper tegnapi ötödik tárgyalási napján a hadbírósg folytatólag kihallgatta Wurmbrandt koronatanut, aki vádlotti minőségében a vádló szerepében tetszeleg és most már nemcsak vádlottársait sértegette, hanem reátámadt a védőkre is, amikor ezek kérdésekkel ostromolták.

Brudariu Adrian kérdést akar hozzá intézni, de Wurmbrandt félbeszakítja és azt mondja, hogy őt a kommunista iránti szimpátiája vezérli. Az ügyvéd kéri a bíróságot, hogy ezt foglalja jegyzőkönyvbe.

Nitulescu Stelian is tiltakozik Wurmbrandt viselkedése ellen, mire a vádlott azt mondja, hogy az ügyvéd szovjették.

Nagy lármá keletkezik. A védők felugrának helyükről és Wurmbrandt sértegetései ellen védelmet kérnek az elnöktől. Amennyiben a vádlott, akit közönséges agent provocateurnek mondanak, továbbra is így viselkedik, lemondanak a védelemről és elhagyják a tárgyalási termet. Követelik megbüntetését.

Ramneanu Caius védő bejelentette, hogy Wurmbrandt

üldözési mániában szenved, rágalmoz és ezért elmeállapotának megvizsgálását indítványozta.

A bíróság tanácskozára vonult vissza, hogy a védők előterjesztései fölött határozzon. Utána Apostolescu ezredes kihirdette a határozatot, amely szerint Wurmbrandt tényleg sértést követett el, erről jegyzőkönyvet vesznek fel és külön eljárást indítanak. Ami a vádlott elmeállapotának megvizsgálására vonatkozó előterjesztést illeti, azt a bíróság elutasította.

Wurmbrandt ezután folytatta vallomását, amelyben tegnapi kijelentéseihez hasonlóan foglalkozik a szovjettekben uralkodó állapotokkal és közben hol az egyik, hol a másik vádlott ellen hoz fel terhelő adatokat.

Helyzetem nagyon súlyos ebben a perben — mondja —

Nincs adófizetési haladék! A pénzügyminisztérium körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz és utasította azokat, hogy semmi körülmények között ne adjanak haladékot az adófizetéseknél és egyben intézkedjenek azon visszaélések leleplezésére, amelyek késleltetik az adóbehajtást.

A buziási fürdőszéken ebben az esztendőben még szeptember végén sem szünt meg. Négyezernél több fürdővendég kereste föl Buziás csodatevő forrásait. Igen sokan jöttek el az ókirályságból és külföldről is. Nemcsak a fürdőigazgatóság szállodái és villái voltak állandóan zsúfoltak, — ami az igazgatóságban egy új szálloda építésének gondolatát érlelte meg, — hanem a magánházakban bérelhető szobák sem állottak üresen.

mert úgy a vádlottak, mint a védők lehetetlen atmoszférát igyekeztek teremteni számomra.

Azt állítják rólam, hogy örült vagyok. Ezt csak azért fogják rám, mert mindent őszintén bevallok és nem tagadok, mint a többiek. Azt is mondják, hogy beteg vagyok. Ez sem igaz, mert életem legjavát csak börtönben töltöttem, ami teljes absztinenciát jelent. Azt állították: továbbá, hogy vasgárdista vagyok.

Nem is lehetek vasgárdista, mert nem vagyok román, én zsidó vagyok.

Amiket én rólam mondtak, az mind rágalom és ha az itteni vádlottakat poloskáknak neveztem, úgy tudtam, hogy mit beszélek. Mert a kommunisták hasonlítanak a poloskákhoz.

Vörösek, mint a poloska, kiszívják a paraszt és munkás vérének, mint a poloska és végül kiszabadulnak az ember kezei közül, ha nem fogja meg jól, éppen úgy, mint a poloska.

Kiábrándultam a kommunizmusból, mert láttam, hogy véresszájú kommunistáknak a fővárosban mind palotájuk, emeletes házuk van. Ezeknek a hálójába kerültem tizenéves koromban, amikor már kommunista röpiratot terjesztettem és ezért csuktak le. Ugyszólván gyermekkorom óta kommunista nevelésben részesültem és a kommunista lapok, mint példaképet emlegettek engem. Mégis ma azt állítják a vádlottak, hogy agent provocateur vagyok.

— Pénzért lettem volna az. Nézzenek rám, — folytatja patetikusan — ez a ruha, ami rajtam van, olyan rövid, hogy a karom is kicsüng belőle, mert az öcsémé.

Hónapok óta csak a fogház ételét eszem és nem fogadok el semmiféle vörös segélyt, mint a többiek.

Ezzel a rágalommal meg akarták ásní a siromat, de tudvalevő, hogy aki másnak vermet ás, maga esik bele. Bele is estek, mert szavuk szerint árulójuk vagyok. Az

— Házasság. Ifjabb Hladik Sándor és Csermák Médi vasárnap, szeptember 23-án délután hét órakor a harmadik kerületi római katolikus templomban házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában szeptember 15-én kezdődött meg újra a tanítás. Felvételre jelentkezni Metianu (Kószeghi)-utca 14 szám alatt lehet. (Telefonszám 11-60.)

— Szukkoth. A timisoarai izraelita hitközség mindkét zsinagógájában az előesti istentiszteletet vasárnap és hétfőn, e hó 23. és 24-én délután félhét órakor, a muszafisztisztelet pedig hétfőn és kedden délelőtt tíz órakor kezdődik.

áruló szó nagyon csunya, de attól függ, hogy milyen ügyet árul el az ember, — filozófál Wurmbrandt — jót vagy rosszat.

Mussolini elárulta az olasz szocialistákat, de megteremtette az új Itáliát. Hitler elárulta Ausztriát, de megteremtette az új Németországot.

Én is akkor árultam el a kommunistákat, amikor láttam, hogy ők a legnagyobb árulók.

— Személyesen ismertem Gorkij Maximot, Panait Istratit, Rakovszkijt és Lenin, meg Stalin lehetetlen állításaiból, valamint személyes tapasztalatommal arra a meggyőződésre jutottam, hogy a kommunisták kenyérért kiabáltak és Oroszországban ma csak négyszáz gramot kapnak kimérve ebből.

Földért kiabáltak és a parasztnak a föld alatt adtak — sirhelyet.

A katonai fogházban láttam egy feliratot: Még a tizenkettedik órában is megterhatsz, nem késő! Ezen sokat gondolkoztam és megtértem. Lehullt szememről a vörös hályog és már tisztán látok. Beismerem, hogy bűnös vagyok. Nem mondhatom, hogy ártatlan vagyok, csak annyit mondhatok, hogy multamtól akarok szabadulni.

Brudariu Adrian ekkor bejelentette Apostolescu ezredesnek, hogy a sajtó rajta kívül álló okok miatt csak egyoldalúan közölhet tudósítást a tárgyalás lefolyásáról. Kérte a bíróságot, hogy utasítsa a hivatalos közlegeket ennek kiküszöbölésére.

Apostolescu elnök az esetről jegyzőkönyvet vett fel és kijelentette, **interveniál, hogy a sajtó szabadon irhassa meg a tárgyalást.**

Wurmbrandt ezután folytatta beszédét és Stalin működését bírálta. Az idő előrehaladottsága miatt a vádlott nem tudta befejezni mondanivalóját és Apostolescu ezredes felfüggesztve a tárgyalást, kijelentette, hogy a mai napon még egy teljes órát engedélyez a vádlottnak, hogy védekezze.

AZ ALLAMI OSZTALYSORSJÁTEK tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 150.000 leit nyert a 69.613 számú sorsjegy, 60.000 leies nyereménnyel a 78.423, 12.290, 31.529, 42.111 számú sorsjegyeket húzták ki, míg 20.000 leies nyeremény a 36.285, 63.330, 1088, 24.061, 69.914, 42.408, 32.793, 66.112, 6174, 43.959, 8255, 18.066, 17.698 számoknak jutott, 40.000 leit nyertek a 2522, 41.831 számok.

— Részegen lefordult a bicikliről és meghalt. Az elmúlt éjszaka Urseni (Medves) község határában meghalt Neda Trifu negyvenhat éves gazda. Neda kerékpáron a városban volt, ahol részegre itta magát. Utaközben leesett a kerékpárról és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát alkoholemberzés okozta.

— Sándor jugoszláv király londoni látogatása. Londoni jelentés szerint hivatalosan az angol körökben az az óhaj nyilvánult meg, hogy Sándor jugoszláv király közeli párisi utazása alkalmával látogasson el Londonba is. Az erre vonatkozó meghívót már a közözebb elküldik Belgrádba. Ugy Sándor király párisi és londoni, mint pedig Barthou mai látogatásától várják, hogy a viszony Németország és Jugoszlávia között jelentősen megjavul.

— Megkezdődik a tanítás a zeneiskolában. A városi zeneiskola igazgatósága közli, hogy zeneanfolyamok a városi zeneiskolában hétfőn, szeptember 24-én délután négy órakor kezdődnek.

— Elhunyt a matróza. Sulyos gyász érte a ciki Miklós dr. fogorvos családját. Ötveny nemes Stürmer Józsefné, született Bissek Mária, néhai Stürmer József alezredes özvegye, nyolcvanöt éves korában meghalt. A matróza halálát gyermekei, dr. Packi Mária és lovag Stürmer József budapesti ezredes, veje Leki Miklós dr. fogorvos, Berlinben élő nyelve és unokái gyászolják. Temetése a szombaton délután hat órakor a nedvedik kerületi temetőben levő Féregpólnából megy végbe.

— Veszélyes a közlekedés a rozoga hídon. A timiseni (sági) Temes-híd egyre rosszabb lesz. A híd gyalogjárójánál az aszfalt talpfák hiányoznak, a kocsik részlegesen meghatározott helyen pedig nagy lyukak és deszkahiányok veszélyeztetik az áthaladást. Csak a napokban történt, hogy egy zsebelyi gazda lova belépett egy szikanyílásba és a lábát törte. Ideje volna, ha a megyei mérnökség intézkedne a hídi munkálatok sürgős megkezdése érdekében.

— Nagy tűz. Erbiceni moldvai községben nagy tűz pusztított, amely számos gazdaságot elhamvasztott. A kár két millió lei.

— Utasítva elsüllyedt hajó. Kalkutából jelentik, hogy a Ganges folyón egy személyszállító hajó, amelyen hatvanöt utas volt, elsüllyedt és az összes utasok a vízbe fulladtak.

— Két falu háborúja a vitás legelő miatt. Brailából jelentik, hogy Osmeni és Gropeni községek között egy vitás legelő miatt régi ellenségeskedés dult. A két község egymásnak hadat üzent és az előcsata az elmúlt éjszaka folyt le. A két tábornak a két község bírái vezették. A két táborral és kövekkel több órán keresztül hadakoztak egymás ellen. A csatának a csendőrség közbelépése vetett véget. Mindkét részen számos sebesülés történt.

— Az újbor bajt okozott, még mielőtt elgitták. Az újbor súlyos balesetet okozott Galaton. Bratulescu Radu munkás a Lencovici korcsmáros megbízásából újborot fejtett le a pincében, de mekközben a must forrásakor támadt a szőlőtől rosszul lett és gázmérgezést szenvedett. A balesetről értesítették a munkásokat, mire több tüzőltő gázmaszkkal felszerelve behatolt a pincébe és megmentette az eszméletlen munkást. A mentés azonban újabb baleset történt, mert az egyik gázmaszk hibás volt és a munkás Andrei tüzőltő is gázmérgezést szenvedett. Ugy a munkást, mint a tüzőltőt kórházba szállították. A munkás balesete súlyos és az orvosok nem biznak a gyógyulásában.

hosszú előfizetését rendezni

a Déli Hírlapnál

mert ha ezt rendezte, gyönyörű fényképet kap a felső-eöri Fábán-múteremből

Sport

A bicétestület nagy napja

Október harmadikán tartja rendes évi közgyűlését a futballszakosztály melletti működő bicétestület a szövetség helyiségében

— Uj helyiségben a belvárosi rendőr-ség. Az első kerületi rendőrség új helyiségbe költözött. Az első kerületi rendőrhatalóság új helyisége az Eminescu (Zápolya) utca 5. számú ház földszintjén van. A hivatalos órák az új helyiségben tegnap kezdtek.

— A németországi vallásháború. A németországi evangélikusok vallásháborúja nehezen csendesül el. A belügyminiszter rendeletet adott ki, amely minden nemű nyilvános vallási vitákat megtilt. W u r m württembergi evangélikus püspök helyére királyi biztost neveztek ki.

— Aranymadár. A ronati Haladókör két hét előtt nagy sikerrel hozta színre az Aranymadár című háromfelvonásos operettet. Az előadást vasárnap, szeptember 23-án délután öt órakor a Széles-féle vendéglő termében megismétlik. A szereplők ugyanazok, mint a bemutató előadáson.

* Esti főzótanfolyam. P a á l Rózi októvelés szakács és cukrász szeptember 24-től, hétfőtől kezdve háromhetes esti tanfolyamot tart a második kerületi Tigrulul (Tigris-utcában) levő katolikus ifjúsági egyesület helyiségében. A főző és cukrászati tanfolyam minden nap este 8—10 óráig tart. A háromhetes kurzus díja 400 lei. Jelentkezni lehet az Ungureanu (Városház)-utcában levő Mednyánszky-féle vendéglőben minden nap.

— Aidott állapotban levő nők. 110 anyak és többgyermekes asszonyok az enyhe természetű „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használati által is könnyű és hízó ürítést, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviseelője a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

— Három halálos ítélet. A salzburgi esküdtbíróház halálra ítélte Halsinger Hermann, Sommerer Albert és Moser Gáspár kereskedelmi alkalmazottakat. A tárgyaláson mindhárman beismerették, hogy Taxenbach községben titkos hadiszerraktárt tartottak fenn. Valomásukat a kihallgatott tanúk is megerősítették. A három elítélt védői Miklós elnökhöz kérvényt terjesztettek föl.

Megérkezett egy uszaly felsősziézia

HINDENBURG KOKSZ

Különlegesen olcsó árak míg a kirakodás tart

REITER SIMON

Timisoara III. Piaja Kült. Telefon 2-33

Korábbi uszalyból fenmaradt néhány vagon gatafi koksz rendkívül olcsó áron kapható

— Cigaretta-csempésző tengerészek. A constantai rendőrség letartóztatta Raicu Sztán és Trifan Mihai tengerészeket, akik egy román hajón nagymennyiségű cigaretta csempészték Bulgáriából Romániába. A cigaretta a fővárosba akarták vinni értékesítés végett.

* Francia szótár propaganda kiadás. Az Ujváry-féle Magyar-francia és Francia-magyar kézikönyvtár Velledits nyelvintézet átdolgozásában propaganda kiadásban jelent meg. Elegáns, könnyen kezelhető alakban, egyetlen 800 oldalas kötetben tartalmazza a teljes francia-magyar és magyar-francia anyagot, amely a közhasználatu szavak és a teljes irodalmi szókincsén kívül, magában foglalja az ipar, kereskedelem, a technika, sőt a politika és a sport szavait és teljes sikerrel oldja meg a szavak pontos, rendszeres és tömör értelmezését. Csinos zöldszerű egészvászonkötésben, rendkívül finom, famentes papíron, jöszeműk és rövidlátók számára egyaránt kitűnő, olvasható szedéssel, mindkét rész egy kötetben 150 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj (Kolozsvár). Kérje a szótárak és nyelvkönyvek jegyzékét.

A kerületi bíróbizottság értesítette tagjait, hogy a bicétestület ez évi rendes közgyűlését a szövetség helyiségében október harmadikán tartja meg. A bicétestület közgyűlése nálunk azt jelenti, hogy az elégedetlenek előtárják panaszait. A legtöbb panasz természetesen a bírókúldésnál van, mert a bírók többnyire az összes bírók legalább egyszerepelhetnének egy szezonban. A bíróbizottság ellen ezen ügyből kifolyólag emelt panasz tehát nem mindig alapos, még akkor sem, ha történet is hibák.

A bicétestület tagjainak azonban sokkal nagyobb és fájdalmasabb panaszuk van és ez igenis a bicétestület közgyűlése elé való. Három éve annak, hogy a

bicétestületet sok fiatal bíróval erősítették meg és tették lehetővé annak idején, hogy a bicétestület működhesse. Ezek a fiatal bírók tették lehetővé, hogy a timisoara (temesvári) futball tovább fejlődhetett. A sok panasz, mely az AAFAR bírók idejében létezett, ma kisebb mértékben van meg, habár most is erős kritikával lehetne illetni egyesek működését. A fiatal bírók ambícióját megtörte azonban a központi bicétestület vezetősége, mert a többnyire kisebb-ségi bírókból összetevődő előléptetésre felterjesztett bírók listáját visszavetette. A bicétestület közgyűlésén ebben a kérdésben egyöntetű határozatot fognak hozni a bírók. A futballbírók elkeseredése nagy, mert igazságtalanság történnik velük. De nemcsak ezekkel a bírókkal, hanem az összes még előléptetésre várakozó bírókkal is, akik mind hiába várják az előléptetést.

Még decemberben is játszanak nemzeti ligamérkőzéseket

A Déli Hírlap jelentette, hogy a nemzeti ligabizottság kisorsolt három további fordulót. A nemzeti ligabizottság most már teljesen elkészítette a programot úgy, hogy az őszi szezonban a következő program alakult ki: Szeptember 30: Unirea-Tricolor—AMTE, Crisana—Romania, Kinizsi—NAC. Október 6: Unirea-Tricolor—Juventus. Október 7: Venus—Ripensia, Kinizsi—Gloria CFR, CFR—Romania, Universitatea—Crisana. Október 14: CFR—Crisana, Kinizsi—Universitatea, AMTE—Romania. Október 20: Venus—Unirea-Tricolor. Október 21: AMTE—Kinizsi, Juventus—Crisana, NAC—Gloria CFR, Ripensia—Romania, CFR—Universitatea. Október 27: Venus—Juventus. Október 28: CFR—NAC, Unirea-Tricolor—Crisana, AMTE—

Ripensia, Gloria CFR—Romania. November 4: Venus—Kinizsi, AMTE—Gloria CFR, Juventus—NAC, Universitatea—Ripensia, Unirea-Tricolor—Romania, November 11: Unirea-Tricolor—Kinizsi, Venus—Gloria CFR, CFR—AMTE, Juventus—Romania, Ripensia—NAC. November 18: CFR—Ripensia, Venus—Romania, AMTE—Universitatea, Crisana—NAC. November 24: CFR—Unirea-Tricolor. November 25: Juventus—Kinizsi, AMTE—Crisana, Venus—Universitatea, NAC—Romania, Gloria CFR—Ripensia. December 2: Venus—NAC, CFR—Gloria CFR, Universitatea—Unirea-Tricolor, Crisana—Kinizsi. Hátmaradt mérkőzések: Kinizsi—Romania, Juventus—Universitatea, Juventus—Gloria CFR.

A TAC Craiovan

A TAC csapata első mérkőzését játsza le a nemzeti liga második osztályában Craiovan a Rovine-Grivita ellen. A mérkőzést a bucarestii Niculescu fogja vezetni. Lugojon játszik le a nemzeti liga második osztályának másik érdekes futballmérkőzését a Vulturi és a petrosanii Jiul AC együttese. A mérkőzést Keller Jakab vezeti.

1935 március 31-ig

küldjük a Déli Hírlapot helyben és vidékre, azonkívül tetszése szerint választhat a következő ajándékok közül:

1. egy nagy nesseszer nagyságu Vulkan bőrdő, 2. egy finom férfi bőrpénztárca, 3. egy zip-záras, antiloppal bélelt női pénztárca, ha

380 leit

beküld a kiadóhivatalnak, Ezen kedvezményben nemcsak az újonnan belépő előfizetők, hanem régi előfizetőink is részesülnek, ha előfizetésüket 1935 március 31-ig rendezik. Vonatkozik ez mindazokra, (köztisztviselő, nyugdíjas stb.) akik kedvezményes árban kapják a Déli Hírlapot és erre a félévre szintén 380 leit fizetnek.

A TIPPSZELVÉNYEKET MA DÉLIG KELL LEADNI

A tippversenyzők figyelmébe ajánljuk, hogy a tippszelvényeket legkésőbbben déli tízenként óráig lehet leadni. Ezen időtől beérkező szelvényeket nem vehetünk gyűlembé.

Elmarad az UDR—AAC mérkőzés

Most vasárnapra volt kisorsolva UDR—AAC mérkőzés, melyet azonban mindkét egyesület hozzájárulásával október 28-ra halasztottak el.

Az országos bajnoksapat Prágában

A Venus csapata mint már jelentettük szeptember 30-án Prágában játszották Slavia ellen. A mérkőzés előtt játszott a Sparta a jugoszláv bajnok Beograd kival. A Venus együttese tehát előke környezetben fog játszani, reméljük sikerrel.

Az Unirea második mérkőzése

Az ugynevezett erőpróbán az Unirea csapata nagy küzdelemben verte a Politechnici együttesét 3:2 arányban. Az Unirea csak a Kadima ellen kell mérkőznie és ha a mérkőzést is megnyeri, akkor helye az összesztályban biztosítottak látszik.

Tennisversenyek

Varsóban véget értek a Legeja sportklub és a párisi Racing Club tenniszesei között lefolytatott versenyek. A lengyel csapat három győzelemmel kettő ellenében legyőzte a párisi tenniszeseket. A versenyek másnapján Borotra 6:2, 7:5 arányban legyőzte a lengyel Tloczinskit, míg Hebda 6:2, 4:6:0 eredménnyel Goldschmidt ellen győzött.

Sportszerűtlen élő játékos súlyos büntetés

Bécsben történt, ahol a futballjátékosok kondíciójára nagyon vigyáznak. Jól tudják ugyanis a vezetők, hogy a modern futball, amely a gyorsaságon épült fel, jó kondícióra kíván. Az Admira egyik játékosja azonban nem szivlelte meg eléggé ezt a dolgot és az utóbbi időben sportszerűtlenül élt. A kitűnő játékos Humenberger a Bologna ellen Bolognában, ahol a közép-európai kupa döntő mérkőzését játszották le, rossz formában mutatott. Az egyesület vezetősége már igen figyelemmel kísérte a sportszerűtlen élő játékos és az Admira legközelebbi mérkőzésén a Sport Klub ellen, már a csapat sem állították. Az osztrák egyesület vezetősége nem titkolja az ügyet és menesztte a játékos még pedig külföldre. Az osztrák szövetség közbenjárt az egyesület vezetőségénél, hogy a kitűnő játékos térítsék inkább jó utra, mert az osztrák válogatottnak nem nélkülözheti Humenberget.

Tippverseny díjai:

- „Atlantica“ kávékülönleges üzlet, Cetate (Belváros): ¼ kg. kávé, ¼ kg Van Houten kakaó és ¼ kg. Arima-tea.
- Dénes és Pollák cég: 1 tucat angol Pyramid zsebkendő
- Duschnitz r.-t.: 1 drb tisztaselyemnyakkendő és 6 pár finom férfi cézna-zokni
- Fenyő papirkereskedés: 1 drb elsőrangú minőségű aranytöltőtoll
- Keckeméti Sándor, sportcikkék áruháza: 1 drb tenniszraketi vagy 1 drb „Zeiss” szemüveg (választás szerint)
- Klein bőrdő, Belváros: 1 drb finom női bőrridikül
- Petrolux, Str. I. Vacaescu 31: 1 drb Petrolux főző és 1 üveg Metafix
- „Royal“ Parfümeria, Keckeméti üzlet mellett: 1 liter legfinomabb kölnivíz

Közgazdaság

A kormány ragaszkodik a konverziós törvény szigorú végrehajtásához és a fizetési határidőt nem változtatja meg

A fővárosban tegnap folyt le Tatarescu miniszterelnök elnöklése alatt a megyei prefektusok értekezése. Elsőnek Inceulet belügyminiszter szólalt fel, aki ismertette a kormány tíz hónapi munkásságának eredményét. Azután Tatarescu miniszterelnök mondott nagyobb beszédet és részletesen fejtegette a jövő feladatait.

— Ami a kormány munkáját illeti — mondotta — előtérben a konverziós törvény végrehajtása áll. Ez a törvény, amely a kormányzás útjában álló egyik legsúlyosabb problémát oldotta meg,

számos lejáratit időt tartalmaz. Az első ilyen lejárat november 15-ike, amikor a konverziós adósnak teljesíteni kell az első részlet fizetését. Felszólított a prefektusokat — folytatta a kormányelnök —, hogy készítsék elő a népet a részletfizetés teljesítésére és fojtsák el azok propagandáját, akik még mindig ezzel az ügyvel spekulálnak. A kormány álláspontja az, hogy az első részlet fizetése semmi körülmények között sem szenvedhet halasztást, éppen az adósok érdekében és a hitelélet helyreállítása szempontjából, amelyre a gazdáknak van legnagyobb szükségük.

Az üzletek téli zárórája nem módosítja a jelenleg érvényben levő rendet

A legújabb miniszteri rendelet szerint üzletek téli zárórája a következő lesz. Üzletek általában délben egy órakor zárnak és három órakor nyitnak, míg az esti zárás hét órakor történik. Vasárnap ünnepnapok előtt az üzletek este öt óráig tarthatnak nyitva. Kivételt képeznek ezen rendelkezés alól az élelmiszer üzletek, hentesek és halkereskedők,

gyapotért háborús gáz. A németországi iparban és Mandzsuriába utazott, ahol tárgyalásokat folytat a japán és a mandzsui

Az amerikai örökség

— A Déli Hírlap regénye —
Írta: KRASSÓI PAL

11 — Ugyis tudom, hogy rendben vannak azok a számadások, — mondogatta a tudós földbirtokos, — minek töltsem időmet azok átvizsgálásával?

Sohasem firtatta, hogy Barabás ispán hogyan vezeti a birtokot. A bajokat, amelyek időnkint mutatkoztak, az általános gazdasági válsággal hozta összefüggésbe és észébe sem jutott volna, hogy kételkedjék ispánja becsületességében. Valahányszor az ispán azzal állított be, hogy pénz kellene erre vagy arra, ha volt némi pénze, amit nem költött el bogarászatra, vagy pedig nem adta el a fiának, azt szó nélkül odadobta. Ha pedig nagyobb összeget kellett akkor kijelentette:

— Szerezni kell a bankból. Aztán a birtokot egyre nagyobb nagyobb összegek terhelték meg. Ebbe pedig újabb gondok származtak. A tőkát esedékességük napján ki kellett venni, vagy pedig meghosszabbítani, a papokat meg mindenképpen fizetni kellett.

Komlós Zoárd minden tudományos oldalúsága mellett is meg volt róla a győződve, hogy megfelelő kezelés mellett a birtokot valahogyan mégis rendbe lehet hozni. Azért küldte fiát, Pétert, mezőgazdasági főiskolára. Szerette, hogy a birtok vezetését minél előbb a fiára bízta, hogy azután senkise zavarja az ő tudományos munkájában, amelyet bogarak életének kutatására szentelt. Csakhogy Komlós Péternek, éppen

akik üzleteiket délben félkettőkor zárhatják és délután félnyolc órakor nyithatják. Az esti zárás ezeknél nyolc órakor történik. A borbély és fodrásztermek délután egy órakor zárnak és három órakor nyitnak. Esti zárórájuk nyolc óra, azonban szombaton és ünnepek előtt este tizenegy óráig tarthatnak nyitva. Ez a zárórarend csak a városi üzletekre vonatkozik.

kormányokkal nagyobb mennyiségű gyapot megvásárlására vonatkozólag. A Farbenindustrie a gyapotért háborús célokra szolgáló mérges gázokat ad,

ugy, mint Szebenyey Ivánnak, csöppnyi kedve sem volt ahhoz, hogy száraz számokkal és gazdasági tanulmányokkal foglalkozzék. Mindketten rajongtak az irodalomért és a filmért. A kereskedelmi akadémia és a mezőgazdasági főiskola előadásai helyett inkább olyan helyekre jártak, ahol fiatal írókkal és filmszínészekkel találkoztak. Innen datálódik ismeretségük is, amely csakhamar erős és bensős barátsággá mélyült.

Szebenyey Ivánnak semmi kedve sem volt ahhoz, hogy beüljön a terménykereskedelmi cég irodájába és ott gabonamagvakkal foglalkozzék. Inkább volt kedve versek, novellák és filmszenáriók írásához. Komlós Pétert pedig csak annyiban érdekelte a földbirtok, hogy vannak-e azon festői tájak, amelyek filmfelvételek alkalmával megfelelő háttérnek használhatók fel? Komlós Péternek ugyanis minden törekvése az volt, hogy filmrendező váljék belőle.

Szebenyey Márkus hamarosan rájött arra, hogy a fia a nagyvárosban nem abban az irányban készül jövőjére, ahogyan azt ő akarná. Már régen meg kellett volna szereznie oklevelét, amelyet azonban nem tudott apjának felmutatni. Az izzig-vérig kereskedő apa csakhamar felfedezte, hogy mi az, ami fiát a kereskedői pályától visszatartja. Azonnal felutazott a fővárosba, ahol apa és fiu között igen kemény jelenetre került a sor. Iván azonban az apai neheztelés és érélyes felszólítás ellenére sem volt hajlandó irodalmi törekvéseiről lemondani.

— Lásd be, apa, — válaszolt az öreg minden érélyes zsörtölődésére, — nem lehet mindenki kereskedő. Írókra is

Bolgár-orosz áruforgalom. Bulgária és Szovjetország között tárgyalások indultak meg a két ország közötti kereskedelmi forgalom élénkítése érdekében. Bulgária Szovjetországtól petroléumot, olajtermékeket és gépeket vesz át, amelyekért dohányt, vetőmagvakat, bort és élő marhát kínál cserébe.

Olasz jutazsákot vesz a magyar kormány. Magyarországi jutazsákgyárak körében nagy elégedetlenséget keletkezett, hogy a magyar kormány harminchat vagon jutazsák átvételére kötött megállapodást Olaszországgal. A jutavámokat mérsékelték, aminek következtében az olasz jutazsákok erős konkurenciát jelentenek a magyar gyáraknak.

Megszüntetik a kataszteri. A fővárosi lapok bejelentik a kataszteri testület közeli megszüntetését. A kataszteri rendszer több mint száz éve áll fenn a nyugati államokban és a kataszteri munkálatokat mindig szaképzett tisztviselők végezték. A kataszteri rendszer az összes államokban szükségesnek mutatkozott és mindig nagyszerű eredményeket mutatott fel, mert földbirtoklási szempontból az összes földbirtokok leírását, felmérését tartalmazza, míg telekkönyvileg a földbirtok a tulajdon jog valóságát bizonyítja. Ezeket a fontos szempontokat részletesen tartalmazza a kataszteri felügyelőség hivatalnokai által elkészített emlékirat, amellyel a kataszteri testület megszüntetése ellen tiltakoznak.

Üzlettelen a gabonapiac. Lanyha irányzatú még a bányási gabonapiac. Valamennyi terményáruban mutatkozik némi kínálat, azonban vevő nem akad és így a piac üzletelen. A piaci árak a következők: 76 kilós temesi uj-buza 410 lei, 77—78 kilós torontáli uj-buza 420 lei. Az ó-tengeri 265 lei, míg az uj-tengeri október és novemberi szállításra 165 lei. A zab 240 lei, a takarmányárpa 240 lei, míg a tavaszi árpa 300 lei. A köles 300 lei, a napraforgó 300 lei, a tökmag 500 lei, a lucerna 34 lei, míg a lóheremag 36 lei. A korpa 210 lei, a takarmányliszt 240 lei és a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 600 lei.

szüksége van a világnak, amely nemcsak gazdaságilag, hanem szellemileg is előre akar haladni.

A fiu érvelése azonban nem győzte meg az apát, aki végül is kijelentette:

— Még egy évi határidőt adok neked, hogy letedd vizsgáidat. Ha addig sem változol meg, kénytelen leszek minden támogatást megvonni tőled. Remélem, hogy a pénztelenség azután megtanít rá, hogy a gabonakereskedelemből mégis csak jobban lehet megélni, mint a verselésből.

Apa és fiu hidegen váltak el egymástól.

Szebenyey Iván meg volt róla győződve, hogy egy esztendő alatt az irodalomban sikerül annyira előre haladnia az eredmények útján, hogy az tulságosan reális gondolkodó apját is más nézetre bírja. Meg volt róla győződve, hogy ha számára kivirul majd a hírvirág, amelynek gyümölcsei csengő aranyak és zizegő bankjegyek, akkor apja sem akarja tovább arra kényszeríteni, hogy terménykereskedő legyen.

Komlós Péternek nem voltak ilyen nehézségei apjával. Az öreg Komlós Zoárd nem bolygatta sohasem, hogy fia milyen előhaladást tesz a mezőgazdasági tudományban. Meg volt róla győződve, hogy az szorgalmasan tanulja, hogy miként kell a talajt megjavítani, hogyan kell a gazdaságot belterjesebbé tenni és mi a módja annak, hogy a mezőgazdasági terményeket nemesebbé tegye és egyben mennyiségileg is emelje. Havonta rendszeresen küldött a fiának pénzt, aki viszont nem törődött azzal, hogy apja azt honnan szerzi. Biztos volt

Emelkednek a hetipiaci árak. A tegnapi hetipiaci élénk forgalmu volt. Az árakban általános emelkedés állott be, egyelőre ugyan nem lényegesen drágultak még az árak, kivéve a baromfit és a tojást. Zöldbab 5—6 lei, burgonya 1.50—2, hagyma 4—5, alma 6—8, szőlő 8—12, körte 8—10, szilva 6—8, őszibarack 6—14, vaj 60—70, tehénturó 5, méz 28—34, gomba 24—30 lei kilónként. Tölteni való paprika öt darab 1 lei, paradicsom kilója 4—6 lei, uborka 100 darab 20—30 lei, káposzta darabja 3—4 lei, karfiol darabja 6—10 lei, paraj, sóska 6—8 lei kilónként, zsenge kukorica két darab 1 lei. Rántani való csirke párja 30, sütni való csirke 35—40, kacska 60—70 lei párja. Tojás darabja 1.40—1.50 lei.

Színház

Jhász-Fekete társulat a Siohrtetőben

Szombat este 9 órakor: Napoleon ágya. Vasárnap délután 6 órakor: Hölgyeim elég volt. (20 leies egységárak.)

Vasárnap este 9 órakor: Napoleon ágya.

Mozi

Szombat, szeptember 22.

Apollo-mozi: Csábitson el kérem!

Capitol-mozi: Egy asszony nem felejt.

Forum-mozi: Bécsi bál.

Szépességápolás hajfestés tartóshullám

J. WALTRICH fodrásznál

II. Str. Dacilor (Fő-utca) és Piața Traian (Kossuth-tér) sarkán, 6-os villamos végállomásánál

benne, hogy a földbirtok, amelyet családjára már száz évnél hosszabb ideje birtokol, kimeríthetetlen kincsesbánya. Nem is igen látogatott haza, mert semmi kedve sem volt a csendes vidéken akár néhány napon át is teljes visszavonultságban élni. Emlékezett különben arra is, amikor még középiskolai diák korában szünidejét odahaza töltötte, az apja akkor is csak alig foglalkozott vele. Az öreg tudós nem ért rá arra, hogy akár egy-két órát is napjában a fiának szenteljen, mert akkor ott kellett volna hagyni erre a csekély időre is kedvelt bogarait. Amikor nem ült nagy szobájában gyűjteményei között, nem vizsgálta új bogárszerzeményeit nagyítóval, vagy nem írta apró betűivel terjedelmes jegyzeteket, akkor különböző dobozaival és hálóival, spirituszos üvegeivel, parafadugós gombostűvel ott mászált az erdőn, a réten és a mezőn, ahol bogarakra vadászott. Ezekből már bőséges gyűjteménye volt ugyan, de mégis fogdosta és preparálta azokat, mert a világ minden táján szerteszét élő bogarászokkal élénk cserkereskedést folytatott.

Komlós Péter meg volt róla győződve, hogy a dolgok rendje mindig változatlan marad: élhet háborítás nélkül a filmművészetnek és közben rendszeresen kapja apjától az anyagi támogatást.

Egy távirat aztán hírtelen ráébresztette arra, hogy másképpen is lehet.

Mikor a sürgönyt elolvasta, úgy érezte magát, mintha fejbevágták volna.

Barabás Károly, apjának ispánja, közölte vele:

— Edesatyja meghalt.

(Folyt. köv.)

Rádió

Szomb., szeptember 22. Bucuresti. 13: Gramofonlemez. 14:00: Könnyű gramofonlemez. 18: Rádiózenekar. 19:20: Rádiózenekar. 20:15: Lemezek. 21: Gruzta Sándor erdélyi román dalokat énekel. 21:30: Dalalajkazene. 22:20: Zenekar. Budapest. 11: Felolvasás. 11:40: Felolvasás. 13:05: Szikla Adolf vokálnegyese. 13:30: Hírek. 14:30: Szalonzene. 17: A Rádióélet ifjúsági félórája. 17:45: Hírek. 18: Közvetítés a Magyar Wolfram Lámgyárból. 18:40: Zenekar. 19:50: Mit üzen a rádió. 20:15: Cigányzene. 21:15: A madarász előadása a Studióból. 23:30: Kerpely Jenő gondolkázik. 24:10: Hanglemez. Bécs. 1: Rádiózenekar. 3:10: Művészlemez. 10: Jubileumi hangver-

seny. 11: Föt-jazz. Éjféli után 1: Cigányzene. Belgrád. 12: Lemezek. 1: Rádiózenekar. 5: Lemezek. 11:30: Táncelemez. Berlin. 2:15: Táncelemez. 5: Könnyű zene. 8:20: Vonóötös. Milánó. 12:30: Lemezek. 6:10: Táncczene. 3:45: Opera. Prága. 2:40: Lemezek. 4:15: Jazz. 11:15: Lemezek. Róma. 1:30: Lemezek. 6:10: Hegedűművész játék. Stockholm. 5: Szórakoztató zene. 10: Régi táncczene. 11: Modern táncczene. Strassburg. 5: Hangverseny. 6: Berlioz-hangverseny. 11:30: Táncczene. Stuttgart. 2:20: Könnyű lemez. 7:20: Táncclemezek. Éjféli után 1: Hangverseny. Varsó. 1:10: Tánccok különböző országokból. 4:45: Új lemez. 7:15: Zongoraművész játék. 8: Kávéházi zene. 10: Szimfonikus zenekar. 11:15: Táncczene. Éjféli után 1: Táncczene.

Vasárnap, szeptember 23. Bucuresti. 12:

Rádiózenekar. 2:40: Könnyű lemez. 6: Jazz. 9: Rádiózenekar. 10:40: Dalok és áriák. 11:40: Rádiózenekar. Budapest. 10:15: Hírek. 11: Katolikus egyházi ének, szentbeszédet mond Kovács Sándor püspöki tanácsos, az Actio Catholica országos titkára. 12:30: Unitárius istentisztelet, prédikál Józán Miklós dr. püspöki vikárius. 1:40: Operaházi zenekar. 3: Szedő Miklós magyar nótákat énekel Magyar Imre cigányzenekarának kíséretével. 4: Előadás. 4:45: Néprajzi közvetítés. 5:35: Előadás. 6: A Ferencváros—Hungária bajnoki mérkőzés második félidőjének közvetítése, beszélő Pluhár. 7: Mándits szalonzene. 8:15: Békeffi-est. 9:20: Sport és löversenyeredmények. 9:40: Zenekari hangverseny. 11:10: Hírek. 11:30: Zenés részletek. 12: Bura Sándor cigányzenekara. Bécs. 1:45: Rádiózenekar. 4:45: Vo-

nósnegyese. 5:50: Az Ausztria—Csehszlovákia labdarugó mérkőzés második félidőjének közvetítése. 6:45: Jazz. 8:30: Dal- és ária. 11:50: Rádiózenekar. Belgrád. 12: Lemezek. 4:30: Katonazene. 8:40: Alexandrovics Nádaldalstje. 11:15: Rádiózenekar. Berlin. 12: Saljapin-lemez. 5: Harmonikazenekar. 7:35: Brahms: Cigánydalok. 10:20: Rádiózenekar. Prága. 1:15: Zenekar. 6:45: Lemezek. 8: Áriaest. 11:30: Jazz. Róma. 1: Lemezek. 2: Reklámhangverseny. 6: Zongorajáték. 9:45: Operett. Strassburg. 5: Lemezek. 7:30: Könnyű zene. 11:30: Táncczene. Stuttgart. 1: Könnyű zene. 6:30: Spanyol gitárzene. 9:30: A rádiózene, ének, gitárszóló. 11:45: Táncczene. Varsó. 1:15: Hangverseny. 3: Lemezek. 6: Táncczene. 8: Könnyű zene. 9: Szimfonikus. 11:30: Táncczene.

Aprohirdetések

Állási keres

Házmeisteri állást

keres lakatos és szerelő hosszú bizonyítvánnyal, saját szerszámmal október 1-re. Cim a kiadóban. (1587)

Ápolónőnek

ajánlunk középkorú özvegy, hosszú bizonyítványokkal, vidékre is megy. Cim a kiadóban. (1592)

Fiatal irodalmszasszony

három nyelvben (román, magyar, német) teljesen perfekt, állást keres. Cim a kiadóban. (1331)

Állalmazás

Megbízható

szobaleány jó bizonyítványokkal felvétetik. Dr. Parchetich IV., Str. Mircea Voda 3. (1579)

Akvizitóri munkára

jó megjelenésű férfiak és nők felvétetnek csekély garanciával. Cim a kiadóban. (1242)

Rikksancok

fikszítés és jutalék mellett felvétetnek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ohtatás

Házitanító

román felsőgimnazista, házaknál órát adna elemi vagy gimnazista lányoknak, vagy fiuknak, szerény havi tiszteletdíj mellett. Szíves megkereséseket: Danzinger Gyula Timisoara, IV., Str. E. Gojdu (v. Ormos-utca) 8 címre kérek. (1568)

Román, francia nyelvre

tanít garantált sikerrel fiatal, intelligens hölgy. Speciális módszer gyermekek részére. Érdeklődők forduljanak d. u. 3—5 között Bulv. I. Gh. Duca 8 sz. III. em. 1 ajtó. Telefon 14-15. (1597)

Csak jól szabott ruha

adja meg a szép anyag eleganciáját! Tanfolyamok a Szabászati Akadémián, Timisoara (Temesvár), P. Unirii (Dóm-tér) 13. (2389)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Adás-vétel

Zongora

jó állapotban, jutányosan eladó. Norma, Str. Eugen de Savoya (Jenőherceg-u.) 5.

Eladók

jó állapotban levő butorok, fél hálószoba, luszterek, függönyök, képek stb. Cim: Mircea Voda (Missits-u.) 3.

Eladó

jó állapotban levő szürke és kék angol kosztim. Megtekinthető délután 2—5 óra között. IV., Str. Ion Bratianu 29, III. em., 2. a. (1504)

Eladó háztelek

Fabrica (Gyárváros) elején Dr. Fehér Kristóf villával szemben Str. Vidra és Splaiul Dragici sarkán 211 négyszögletes sarok telek. Bővebbet Dr. Subtire János ügyvédi irodájában Timisiana-palota. Telefon 20-70. Ügynökök díjaztatnak. (95)

**Kombinéfűzők
Princessfűzők**
Orvosilag rendelt haskötők, alkalmi fűzők, melltartók

„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Gépöntést

minden mennyiségben veszünk kg.-ként 2 leírt. Friedrich Testvérek r.-t. Timisoara IV., Str. Viitorului 1. Telefon 950. (2318)

Eladó jó állapotban levő

három lámpás Philips hálózati készülék hangszoróval együtt. IV., Str. Gh. Baritiu 24. Ajtó 8. (1598)

Árverési hirdetés

Különböző lakberendezési tárgyak, mint butorok, uriszoba, börgarnitúra, szalóngarnitúra, Biedermeyer fotölök és székek, antique secretair, zongora, piano, harmonium, gramofon 90 lemezzel, hangszerek, tükrök, szőnyegek, antique óra és különböző régiségek, bronzok, márványok, — olajfestmények a bizománybaadók kívánására önkéntes

árverésen eladatnak 1934. évi szeptember hó 22.

napján d. u. 4 ór-i kezdettel a

„BELGIANA” üzletben

és raktárában, Timisoara-Cetate, Str. Eminescu (Zápolya-utca) 6 alatt.

Telefon 22-80

Az árverés napjáig is a fenti tárgyak igen jutányos áron eladók.

Teherfelvonó

(Lift), megvételre keresték. Cim: Deutsch Testvérek r. t. Timisoara I., Bulev. Regele Ferdinand 7. (1612)

Prima Schmidt Premier

portable írógép eladó. Fratella, XII. utca 26. (1615)

Eladó jutányos áron

egy pár női fekete, bőrrel díszített antilop cipő és egy pár gumitalpu barna női bagaria cipő. Cim a kiadóban. (1616)

Foxterrier-kutya

németországi, törpenövésű, másfél éves, jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Bakás

3 szobás

modern lakás családi házban, kerttel, IV. kerület elején, villamoshoz közel jutányosan kiadó. Közelebbit Dr. Várna y Elemér ügyvédnél, Piata Jonel Bratianu, Papneveldei bérpalota, I. em. (1512)

Kiadó

a Magyar Ház harmadik emeletén tágas, világos, két ablakos utcai szoba. (2242)

3 szobás

családi ház kellemes helyen, jutányosan kiadó. Cim a kiadóban. (1502)

Kiadó családi ház

október 1-re III. ker. Spl. Regent Buzdugan (Temető-sor) 41. szám. Közelebbi megtudható: Temesvári Bank, Nagy Mátyásnál. (1605)

Különbejárato

tiszta, butorozott szoba azonnalra kiadó, esetleg teljes ellátással, IV., Str. Berthelot (Kossuth Lajos-u.) 3, II. em. (1515)

A negyedik kerületben

kertes családi házban villamosmegállótól 10 perc távolságra kiadó két két szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba október elsején, vagy november 15-re. Cim a kiadóban. (161)

Különféle

Jól bevezetett péküzlet

sütődével és lakással kiadó. Ronat, Str. I. Salutin 13 (a Szeles-féle nagy vendéglőnél). (156)

Kósa József

„Buletin de schimbare”-ja elveszett, megvételre keresték. Cim a kiadóban. (161)

A legközelebbi
Timisoarai országos vásár
szeptember hó 27 és 28-án
csütörtökön és pénteken lesz
Városi tanács

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, liliumtejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I. St. Gheorghe

Fordítóirodám

Cetate (Belyáros), Piata I. C. Bratianu (Szent György-tér) 2. szám alatt van, ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kérem, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordításra, illetve leírásait román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU

törvényszéki hites fordító, román gyorsírás a bukaresti prefektúra és Temesvár város volt első fordítója.